

Universitätsbibliothek Wuppertal

**DIONYSII || LAMBINI MON-||STROLIENSIS RE-||GII
PROFESSORIS,|| IN || Q. HORATIVM FLACCVM EX FIDE
ATQVE || AVCTORITATE COMPLVRIVM LIBRORVM
MANV-||scriptorum à se emendatum, et aliquoties
recogni-||tum, ...**

Horatius Flaccus, Quintus

Frankfurt/Main, 1577

Ode 20: Ad Mæcenatem

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1066](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1066)

A ferre soleant, sunt & qui iracundiores euadant. talis autem taurus. Euripides, Tauri autem proterui & petulantes, & cornu intentato, iracundi. ProPERT. lib. 3. *Quod superest vite, per te, & tua cornua vinam, Virtutisque tua, Bacche, poeta ferar.* Festus item scribit, cornua, Liberi patris simulacro adijci, quod homines nimio vino truces fiant, vt bellæ. Euripides Bacchis, Bacchum *ταυρόκερον θεόν*, id est, taurinis cornibus præditum appellat. & Eustathius ad hunc locum *ινιδδ. β. ἴνα ξυμπαρομηνά-φρα*, &c. notat, Bacchum cognomento dictum esse *ταύρον κερασφόρον*, id est, taurum cornigerum, quia vino madidi ad arma capiendâ sint prompti & parati. Idem ad alium locum *ιν. γ. sub principium*, ad monet, Bacchi statuam apud Cyzicenos specie tauri positam esse, & *κερατοφυή*, id est, cornutū fingi, eundemque taurum appellari, vel quod ebrij sint pugnaces, & ad pugnandū expediti, vel quod veteres cornibus pro poculis vti solebant. huc pertinet illud, quod est Oda 21. lib. 3. *& addis cornua pauperi, Post te neque iratos trementi Regum apices, neque militum arma.*

B LENITER ATTERENS CAVD.] id est, adulans. *Adulatio* (inquit Festus) *proprie blandimentum canum est.* Accius, Prometh. *sublime anolans Pennata cauda nostrum adulat sanguinem.*

ET RECEDENTIS, TRILINGVI ORE PEDES] & ore suo trilingui tuos pedes, tuâque crura redeuntis ad superos demulsi: quod est in cane amoris & gratulationis argumentum: neq; hoc nisi dominis, aut certè notis facere solet, vt scribit Plato polit. lib. 2. & M. Tull. de nat. deorum. lib. 2. *canum tam fida custodia, tamque amâs dominorum adulatio.* Bacchum autem etiam ad inferos descendisse, vt vxorem Ariadnen reduceret, fabulantur poëtæ. Et Pausanias in Corinthiac. scribit, se Alcyoniam paludem vidisse, per quam ille descendisse dicitur: de cuius immensâ altitudine vide apud eundem ibidem.

AD MÆCENATEM.

Ode 20.

C Famam suam æternam fore,

Non vsitata, nec tenui ferar
Penna biformis per liquidū æthera
Vates: neque in terris morabor
Longius: inuidiâque maior
Vrbeis relinquam. non ego pauperum
Sanguis parentum, nõ ego, quem vocas,
Dilecte Mæcenas, obibo:
Nec Stygia cohibebor unda.
Iam iam residunt cruribus asperæ
Pelles: & album mutor in alitem
Supernè: nascunturque leues

D Per digitos, humerósque plumæ.
Iam Dædaléo ocyor Icaro,
Visam gementis littora Bospori,
Syrteisque Getulas canorus
Ales, Hyperboreósque campos.
Me Colchus, & qui dissimulat metum
Marsæ cohortis, Dacus, & ultimi
Noscent Geloni. me peritus
Discet Iber, Rhodanique potor.
Absint inani funere nœniæ,
Luctúsque turpes, & querimonie.
Compesce clamorem, ac sepulcri
Mitte supernuacuos honores.

NON VSITATA] significat Horatius, sibi suos versus, suaque poemata nomen immortale peperisse, seseque exteris, atque aded barbaris nationibus nobilem & clarum futurum, nomen denique suum toto orbe terrarum celebre & gloriosum fore. sic Theognis significans suis versibus Cyro nominis immortalitatem esse comparatâ, dicit se taleis ei alas dedisse, quibus auium in mortem sublimis totum orbem terrarum peragrarè, & mare immensum atque infinitum peruolare possit, &c. *Σοὶ μὲν ἐγὼ πτέρ' ἔδωκα, σὺν οἷς ἔπ' ἀπείρονα πότον Πρωτόη καὶ γλυκὺ πᾶσαν ἀειρόμενος Πηϊδῆας, θοιναῖς δὲ καὶ ἑλαπίνῃσι παρέσση. Ἐν πάσαις, πολλὰν κείμενος ἐν σήμερι.*

id est,

*Donavi tibi ego pennas, quibus æquora vectus,
Et terras omnes peruolare queas:
Et cunctis epulis intersis per pete fama
Multorum assidue postus in ore virum.*

Iam Plato in Phædro scribit *τὴν τῷ πλεονεξίᾳ κεραινομένην μάστιγαν τῷ θεῷ*: id est, alæ naturam commune aliquid habere cum Deo.

BIFORMIS] vates lyricus, & satyricus. alij quia nuper homo, nunc ales. à quibus dissentio. **PER LIQVIDVM ÆTH.]** Virg. Æne. 7. *Sividore ingenti siquidem trans æthera vecta, &c.*

INVIDIA QVE MAIOR] superior. sic Od. 3. lib. 4. *Et iam dense minus mordeor inuido.* nam invidia in eos, qui multo ceteris antecellunt ac præstant, imbecilla est. & intellige tum demum invidia maiorem futurum, cum excesserit è vita, vt epist. ad Aug. lib. 2. *Comperit inuidiam supremo sine domari.* quod & Plutarchus præclare ostendit libro *περὶ φθόνου καὶ μίσους*, his verbis, *Αἰ δὲ πλεονεξία μάστιγος ὑπὸ τοῦ θεοῦ, καὶ λαμπερότερος πολλοῖς τὸν φθόνον καταβεννύουσι. οὐδὲ γὰρ εἰκὸς Ἀλλεξάνδρῳ πᾶσι φθονεῖν, οὐδὲ Κύρῳ κρατῆσαι, καὶ γενομένων κυρίως ἀπάντων: ἀλλ' ὡσαύτῃ ἡλῖος ὅταν αἰὶ ὑπὲρ κορυφῆς γένηται καταχρόμετος τὸ φῶς, ἢ πάντα παρὰ τὴν σκιάν ἀνέλκει, ἢ μικρὰν ἐποίησεν, οὐ πῶς πολὺ τῶν εὐπυρμάτων ὑψὸς λαβόντων, καὶ γενομένων καὶ κεφαλὴν τοῦ φθόνου, συελλεταί, καὶ ἀσχαροὶ καὶ καταλαμπόμενοι.* id est, rerum secundarum præstantiæ & exsuperantiæ, & fulgures sæpe invidiam extinguunt. non est enim

A enim probabile quinquam Alexandro inuidere, neque Cyro, rerum potitis, & omnium nationū dominationem consecutis. Sed quemadmodum sol, quorum super verticem versatur, lumen suum iaculans, aut prorsus eis umbram adimit, aut parvam efficit: ita postquam res secundæ ad magnam altitudinem peruenerunt, & ascenderunt ad inuidiæ verticem, comprimuntur, & coercetur illa, & summoietur, à splendore rerum secundarum illustrata. quem locum mihi Germ. Valens indicauit.

PAUPERVM SANGVIS] obscuro loco natus: libertini hominis filius. contra Ode 27. lib. 3. nisi herile manis Carpere pensum Regius sanguis.

DILECTE MÆCENAS] fortasse coniunctè hæc sunt legenda, non, ut alij distinguunt, quem vocas Dilecte. sic supra Ode 20. lib. 1. Care Mæcenas eques. nisi fortè illo loco legendum est Clare Mæcenas. de utroque iudicet lector.

OBIBO:] obibo mortem, vel obibo diem meum.

NEC STYG. COHIB. Vnda] De Styge diximus supra ad Oden 34. libri 1.

B ALBUM MUTOR IN ALITEM] cycnum, quem statim canorum appellabit. Cycni autem in tutela sunt Apollinis, ut ostendemus ex Platone ad Odam 3. lib. 4. Et poëta, cycni appellantur: ut Od. 2. li. 4. Multa Dircaū leuat aura cycnū.

SVPERNE] ἐκ τῆς ἀνω. mutor à partibus superioribus. sic enim legendum, non *superna*. & ita habent sine vlla varietate omnes libri manu scripti, quibus vsus sum. neq; verò dubium est, quin vltima syllaba vocis, *superne*, breuis sit, ut docuimus in scholijs Lucretianis.

LÆVES] non asperæ, ut *galeæq; leues*, Od. 2. lib. 1. & *lania saxa* Od. 17. eiusdem.

DÆDALÆO] Icaro Dædali filio. De Dædalo & Icaro satis multa dicta sunt supra ad Od. 3. lib. 1.

OCYOR] supra Od. 16. & agente nimbos Ocyor euro. Quidam libri veteres habent, ocyor que, vn de suspicantur quidam legendum esse, *Iam Dada-laëque ocyor Icaro*. Ego tamen nihil muto.

C GEMENTIS BOSPORI] gementis, id est, murmur edentis gemitus simile. de Bosporo diximus supra ad Oden 13.

SYRTEISQVE GETVLAS] de Syrtibus diximus ad Od. 22. lib. 1.

CANORVS ALES] cycnus. Ode 3. lib. 4. 6

mutis quoq; piscibus Donatura Cycni, si libeat, sonū. D

HYPERB. CAMP.] campos supra Aquilonem & Rhipæos montes, vbi sol non quotidie, ut nobis, sed æquinoctio verno exortus, auctumnali occidit: idèoque sex mensium, dies: & totidem, nox vna perpetua est apud eos. Herodotus lib. 4. videtur negare esse Hyperboreos, quia si essent (inquit) Hyperborei, essent & Hypernotei. Possidonius ait esse, & Alpeis, Italiae monteis, incolere. Festus Hyperboreos supra Aquilonis flatum habitare scribit, dictos, quod humanæ vitæ modum superent, viuendo vltra centesimum annum. ὑπερβαίοντες (inquit) ὄρον sæculi humani.

GELONI] populi in Scythia Europea. Ode 4. lib. 3. Visam pharetratos Gelonos.

IBER] Hispanus. Virgil. Georg. 3. Aut impactos à tergo horrebis Iberos. Sed cur ab Horatio peritus dicitur? Fortasse vsu peritus intelligendus, id que propter longas & assiduas nauigationes. his enim multorum morum, multarumque rerum cognitio comparatur.

RHODANIQVE POTOR] Gallus, seu Celta.

ABSINT INANI FVN. NÆN.] primùm vult abesse naniæ à suo funere: deinde funus, id est omnem pompam, & sumtum funebrem, inane fore dicit, quia scilicet non sit moriturus, nec sepulcro possit contineri, sed immortalis sit futurus, & in cycnum canorum mutandus: qui cantu totum orbem terrarum completurus est.

NÆNIÆ] carmina lugubria, ut supra diximus ad Od. 1. huius libri.

AC SEP. MITTE SVPERVAC. HON.] mitte mihi sepulcrum sumtuosum, & magnificū exstruere. nam sine sepulcro satis honoratus sum gloria ingenio parta. Pausan. Arcad. duo sepulcra admirabili pulchritudine, & magnificentia commemorat: vnum Mausoli in vrbe Halicarnasso, structura & magnitudine visendum: alterum mulieris cuiusdam, Helenæ nomine, Solymis.

MITTE] mitte, positum pro omite: ut epist. 5. lib. 1. Mitte leueis spes, & certamina diuitiarum: & epist. ad Pison. extr. Non missura cutem nisi plena cr. ir. & Virg. Æn. 1. mestumque timorē Mittite. & Terent. Adelph. Hera, lacrymas mitte.

SVPERVACVOS] epist. ad Pison. Omne superuacuum pleno de pectore manat. F